

7.12. Svatý Ambrož

Milé děti a rodiče,

včera jsme si vyprávěli o Mikulášovi, dneska si připomeneme jednu ze starých tradic, která je již dnes pozapomenutá. Dnes slaví svátek Ambrož. Víte, kdo byl svatý Ambrož, a že na jeho základě vznikla další z tajemných adventních postav? Víte, jak vypadala?

Vánoce byly dříve rozmanitější a bohatší - nejen o mnoho zvyků, ale také o spoustu postav. Vedle Ježíška, Mikuláše nebo lednových Tří králů se to dějinami jen hemží jednou tajuplnou bytostí za druhou. Úkolem bylo strašit děti, rozdávat drobné dárky, kontrolovat pořádek v domácnostech, ale hlavně zpestřit a ukrátit nejdelší noci v roce.

Dnes si povíme něco o svatém Ambrožovi, kterého si již v dávných dobách včelaři vybrali pro jeho píli a obratnost za svého patrona. Svatý Ambrož se narodil roku 338 v Trevíru, jako syn vrchního náměstka Galie. Když dorostl, odešel studovat práva do Říma a chtěl se stát císařským úředníkem. Byl velice zdatným řečníkem a oblíbencem prefekta Probuse, který jej jmenoval přisedícím u soudu v Miláně. Za jeho působení propukly ve městě náboženské nepokoje kvůli volbě nového biskupa. Svatý Ambrož díky své výmluvnosti spory urovnal a nakonec se sám stal biskupem. 30. listopadu byl pokřtěn a 7. prosince se ujal biskupského úřadu. Pilně studoval theologické spisy starých otců a brzy se zařadil mezi nejvzdělanější církevní učitele. Stal se propagátorem církevní hudby a duchovních zpěvů. Svatý Ambrož zemřel v roce 397 v Miláně, kde je i pohřben v chrámu, nesoucím jeho jméno.

Podle staré legendy se prý na něj, když jako dítě spal, snesl roj včel a do otevřených úst mu nanesl med, což symbolicky vyjadřovalo jeho píli, výmluvnost a sladkost řeči. To bylo považováno za boží znamení a příslib slavné budoucnosti.

Dnes je svatý Ambrož považován za patrona včelařů a jeho svátek, připadající na dnešní den, tj. 7. prosince, je i světovým dnem medu. Na obrazech je vždy zobrazován s knihami, husím brkem a včelami.

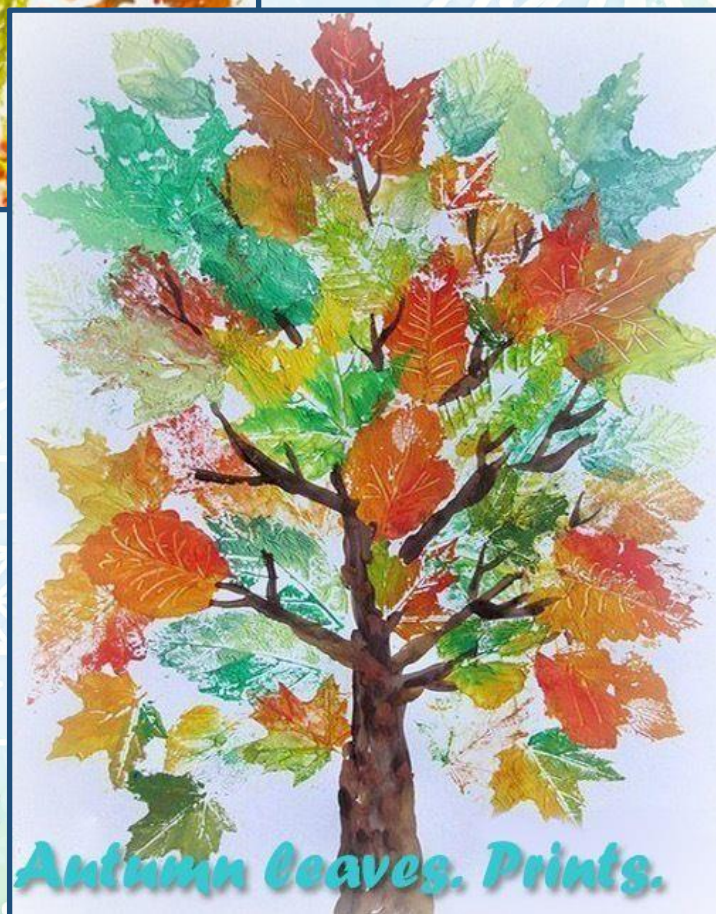
Ambrož jako tajemná adventní postava

Původ a význam tohoto neobyčejného zvyku sahá hluboko do minulých časů a těžko bude dnes objasněn. Časem upadl v zapomnění a popsán byl jen jeho průběh a taktéž i bez vysvětlení Ambrožova zvláštního převleku. Tam, kde byl kostel zasvěcený tomuto světcí, bylo zvykem, že Ambrož honil děti kolem kostela. Jeden muž se vždy přestrojil za sv. Ambrože. Vzal si dlouhou bílou košili a na hlavu si posadil černou špičatou čepici se závojem přes obličej. Do jedné ruky si vzal proutěné koště polepené papírem s dlouhou násadou. V druhé měl uzlík s cukrovinkami. Když nastal soumrak, děti se sešly u kostela a jakmile se objevil, začaly na něj pokřikovat. Ambrož jim hrozil výpraskem, začal je hned honit a občas jakoby ztratil nějakou sladkost jako lákadlo na děti. Jakmile se některé dítě sehnulo, aby sebralo cukroví ze země, muselo být velmi ostražitě. Ambrož čekal chvíli, kdy touha po sladkém převýšila ostražitost dítěte. Rychle se k němu přiblížil, a pokud nebyly děti dost rychlé, dostaly koštětem. Zřejmě tedy tento zvyk má symbolizovat metodu cukru a biče.

Těšíme se zase zítra
VERDAEL FOR KIDS

Nápad co vytvořit do kalendáře k dotvoření

Zdroj: pinterest.com

Jeden z podzimních měsíců (ideálně říjen) by mohl vypadat takto. Využijte pro jeho tvorbu různé tvary listů (pokud máte třeba nějaké sušené nebo si nápad schovat na říjen příštího roku) nebo místo obtiskování listů můžete použít otisky dlaní, listy vystříhat z barevného papíru nebo si tvar listu vyříznout do brambory a poté barevné listy stromu natisknout.

Skládku vytiskněte,
rozstříhejte a nechte dítě
složit.

Postavu Ambrože můžete
potkat v Muzeu lidových
staveb v Kouřimi při
národopisné akci
Svatomikulášské
obchůzky.

Více informací najdete na

[Muzeum lidových staveb v Kouřimi](https://www.muzeumkourim.cz/)
- Skanzen Kouřim
(skanzenkourim.cz)

Foto: archiv Regionálního
muzea v Kolíně

A

M

B

R

O

Ž